

1 חוק חמרי-נפץ, התשי"ד-1954

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

(תיקון התשפ"ב)

בחוק זה -

"חומר-נפץ" - לרבות כל חומר שהממשלה הכריזה עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כעל חומר-נפץ לענין חוק זה, וכן אביזריו של כל חומר-נפץ, לרבות פתיל, רקיטה, פצץ, תרמיל וכל הסגל או תכשיר אחר;

"חומר מאושר" - חומר-נפץ שהממשלה אישרה אותו, באכרזה שפורסמה ברשומות, לענין חוק זה ²;

"חומר בלתי-מאושר" - חומר-נפץ שאינו חומר-מאושר;

"ייצור" לענין חמרי-נפץ - הרכבתם של אותם חמרים מחלקיהם השונים, בכל תהליך שהוא, הפיכתם מחומר מסוג אחד לחומר מסוג אחר, שינויים, תיאומם לשימוש או תיקונם;

"כלי-הסעה" - כל כלי המשמש להסעת בני-אדם או משאות, ביבשה, בים או באוויר, בין מנועי ובין שאינו מנועי;

"מחזיק במפעל" - מחזיק במקום העבודה כהגדרתו בסעיף 172א לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970, לענין מקום עבודה שהוא מפעל חומרי נפץ;

"מפעל חומרי נפץ" - מקום שמייצרים בו חומרי נפץ או שמשתמשים בו בחומרי נפץ בהליך ייצורם של מוצרים;

"מפעל חומרי נפץ ביטחוני" ³ - מפעל חומרי נפץ שנקבע כי הוא מפעל ביטחוני לפי סעיף 29א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, וששר הביטחון קבע שהוא מפעל חומרי נפץ ביטחוני לענין חוק זה ופרסם על כך הודעה ברשומות;

"מקום", לענין חמרי-נפץ - לרבות כלי-הסעה;

"בית-חרושת לחמרי-נפץ" - (נמחקה);

"מחסן חמרי-נפץ" - מקום שמחסינים בו חמרי-נפץ לפי חוק זה;

"מכירה" - לרבות גרם מכירה וכל עיסקה, בתמורה או בלי תמורה, ובכלל זה שכירות או מתן זכות-שימוש, והביטוי "קניה" יתפרש לפי כך;

"שר" ⁴ - חבר הממשלה, במידה שהממשלה העניקה לו סמכות בביצוע חוק זה ולענין מפעל חומרי נפץ ביטחוני - שר הביטחון;

"מפקח" - עובד המדינה שהוסמך על ידי שר כמפקח לצורך חוק זה;

"מפקח בכיר" - עובד מדינה בכיר במשרד הביטחון, ששר הביטחון הסמיכו לענין הוראות לפי חוק זה הנוגעות למפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;

"הוועדה המייעצת" - הוועדה שמונתה לפי סעיף 20א.

פרק שני: ייצור חמרי-נפץ

2. ייצור חומר

(תיקון התשפ"ב)

לא ייצר אדם חומר מאושר אלא במפעל חומרי נפץ ולפי היתר מאת שר.

3. ייצור חומר בלתי מאושר

(תיקון התשפ"ב)

לא ייצר אדם חומר בלתי-מאושר אלא לשם נסיונות מדעיים בלבד ולפי היתר מאת שר או במפעל חומרי נפץ ביטחוני.

4. מפעל חומרי נפץ

(תיקון התשפ"ב)

לא יקים אדם מפעל חומרי נפץ, לא יפעילנו ולא ינהלנו, אלא לפי היתר מאת שר ובמקום שעליו ניתן ההיתר.

4. מינוי ממונה בטיחות חומרי נפץ

(תיקון התשפ"ב)

(א) במפעל חומרי נפץ ביטחוני ימונה ממונה בטיחות חומרי נפץ.

(ב) שר הביטחון, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, יקבע את תנאי הכשירות וההכשרה של ממונה בטיחות חומרי נפץ.

פרק שלישי: החסנתם של חמרי-נפץ

5. החזקת חומר מאושר והחסנתו

לא יחזיק אדם חומר מאושר ולא יחסינהו אלא במחסן לחמרי-נפץ.

6. החזקת חומר בלתי מאושר

לא יחזיק אדם חומר בלתי-מאושר ולא יחסינהו, אלא לפי היתר-החסנה מאת מפקח ואלא אם יוצר החומר לפי היתר כאמור בסעיף 3.

7. מחסן

לא יקים אדם מחסן לחומר-נפץ, לא יפעילנו ולא ינהלנו אלא לפי היתר מאת מפקח ובמקום שלגביו ניתן ההיתר.

פרק רביעי: המסחר בחמרי-נפץ

8. מכירת חומר נפץ וקנייתו

(תיקון התשל"ו)

לא ימכור אדם ולא יקנה חומר-נפץ ולא ישתמש בו אלא לפי היתר מאת שר.

9. יבוא ויצוא של חומר נפץ

לא ייבא אדם חומר-נפץ, ולא ייצא אותו אלא לפי היתר מאת שר.

10. הובלת חמרי נפץ

לא יעביר אדם חומר-נפץ ממקום למקום, אם בכלי-הסעה ואם באופן אחר, אלא לפי היתר מאת מפקח או באמצעות אדם שיש בידו היתר כזה.

פרק חמישי: סמכויות פיקוח ואכיפה

(תיקון התשפ"ב)

(א) שר הביטחון רשאי להסמיך, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לגבי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי סעיף זה, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

- (1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה שר הביטחון;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה שר הביטחון, ולעניין סמכויות אכיפה - כפי שהורה שר הביטחון בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

11. הבטחת השמירה על הוראות החוק

(תיקון התשפ"ב)

(א) מפקח רשאי בכל עת לערוך ביקורת על מנת לבדוק אם ממלאים אחרי הוראות חוק זה.

(ב) בעריכת ביקורת לפי סעיף-קטן (א) רשאי המפקח -

- (1) להיכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח שמחזיקים בו חמרי-נפץ, או שמבצעים בו עבירה על הוראה מהוראותיו של חוק זה, ולבדוק כל דבר הנמצא באותו מקום, לרבות הפנקסים המתנהלים בו, וליטול דוגמה מכל דבר לשם בדיקה; אולם לא ישתמש מפקח בסמכותו לפי פסקה זו, לגבי מקום המשמש בית-מגורים בלבד, אלא על פי צו-חיפוש מאת בית-משפט מוסמך;

(א1) לבדוק במקום כאמור בפסקה (1) את סדרי העבודה ואת סידורי בטיחות חומרי הנפץ, ובין השאר גם את המיתקנים, המכונות, הציוד ותהליכי העבודה;

(ב1) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות הקשורות לחומרי נפץ;

(2) להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לפקיד-משטרה בדרגת מפקח בסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית

(עדות), והסעיפים 3 ו-4 לפקודה האמורה יחולו על כל הודעה שרשם המפקח תוך שימוש בסמכויות אלה;

(3) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין וחשבון או מסמך אחר, שניהולם, קיומם או הגשתם היא חובה על פי חוק זה, ולהעתיק מהם;

(4) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גולמי, לאחר שהודיע על כך למחזיק במפעל, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;

(5) באישור מפקח עבודה אזורי כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, או מפקח בכיר, לפי העניין, להורות למחזיק במפעל לערוך בדיקה שיורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גולמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה בתוך תקופה שיקבע המפקח.

(ג) כל אדם הנוגע בדבר חייב, ככל שיידרש לכך מאת מפקח, למסור לו ולשליחיו ידיעות ומסמכים, שלדעת המפקח יש בהם כדי להקל על ביצועו של חוק זה, אולם לא יידרש אדם למסור ידיעות ומסמכים שיש בהם כדי להפילו.

(ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי שר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.

(תיקון התשפ"ב)

(א) נוכח מפקח, אגב עריכת ביקורת כאמור בסעיף 11, כי בחומר-נפץ פלוני, נוהגים ייצור או תהליך-עבודה אחר, או החסנה או הובלה, שהן, לדעתו, בניגוד להוראה מההוראות לפי חוק זה, או שיש בהן, לדעתו, סכנה לשלומם או לבריאותם של אדם, רשאי המפקח -

(1) לצוות, בצו חתום בידו, להפסיק אותם ייצור, תהליך-עבודה, החסנה או הובלה עד שהמעוות יתוקן להנחת-דעתו של המפקח; צו כזה ייקרא "צו-הפסק";

(2) לחייב את מפעל חומרי הנפץ שבו בוצעה פעולה כאמור ברישה, בצו חתום בידו, לנקוט אמצעים כמפורש בצו לשם הרחקת הסכנה, בתוך תקופה שיקבע בצו; צו כזה ייקרא "צו בטיחות".

(א1) צו לפי סעיף זה יומצא למחזיק במפעל במסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001, עם אישור מסירה שניתן באמצעי אלקטרוני, בדואר רשום עם אישור מסירה או במסירה אישית; טעות בנקיבת שמו של המחזיק במפעל לא תפגע בחוקיות צו שהומצא לפי סעיף קטן זה.

(2א) ניתן לגבי מפעל חומרי נפץ צו-הפסק או צו בטיחות, לרבות צו להארכת תוקפו של צו כאמור, רשאי המחזיק במפעל לטעון את טענותיו בעניין הצו לפני המפקח לא יאוחר מ-14 ימים ממועד נתינתו, אולם אין באמור כדי לעכב את ביצוע הצו, אלא אם כן המפקח הורה על כך; שוכנע המפקח כי המפעל עמד בכל הוראות הבטיחות המחייבות, יבטל את הצו.

(ב) נתן מפקח צו-הפסק או צו בטיחות ולא בוצע הצו בתוך התקופה שנקבעה בו, רשאי המפקח לאחוז בכל האמצעים הדרושים לביצוע הצו, או לכפיית ביצועו.

(ג) מתן צו-הפסק או צו בטיחות וביצועו אין בהם כדי לפטור מאחריות פלילית לכל עבירה על הוראה מהוראותיו של חוק זה.

12א. צו שיפור במפעל חומרי נפץ ביטחוני

(תיקון התשפ"ב)

(א) נוכח מפקח כי במפעל חומרי נפץ ביטחוני לא מקוימת הוראת חיקוק או הוראה שנקבעה בהיתר, שעניינה בטיחותם של חומרי נפץ, רשאי הוא בצו (בחוק זה - צו שיפור), לחייב את המפעל לנקוט צעדים שיפרט בצו לשם קיומה של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע בצו; הוראות סעיף 12(א1) עד (ג) יחולו, בשינויים המחויבים, על צו שיפור.

(ב) מחזיק במפעל חומרי נפץ ביטחוני יודיע בכתב למפקח על ביצוע צו השיפור בתוך התקופה שנקבעה בצו לביצועו.

12ב. עתירה

(תיקון התשפ"ב)

מחזיק במפעל חומרי נפץ רשאי לעתור על צו-הפסק, צו בטיחות או צו שיפור לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסר לו הצו.

13 -

14.

(בוטלו).

15. הוראות כלליות בנוגע להיתרים

(תיקונים: התשכ"ב, התשפ"ב)

(א) מי שמוסמך לתת היתר לפי חוק זה, רשאי לתת בתנאים ובסייגים שייראו לו, ומשעשה כן חייב בעל היתר למלא אחרי כל תנאי או סייג כזה. היתר לפי חוק זה יכול שיהיה כללי או מסוייג לחומר פלוני או לסוג פלוני של חמרים.

(ב) נותן היתר רשאי לדרוש מהמבקש, כתנאי קודם למתן היתר, כל תעודה שתסייע לו בשיקול-דעתו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יקבע שר הביטחון, בהיתר שהוא נותן לפי חוק זה למפעל חומרי נפץ ביטחוני, תנאים או סייגים נוסף על התנאים והסייגים שנקבעו בתקנות, אלא לאחר התייעצות עם שר הפנים וכן עם שר הכלכלה והתעשייה או השר להגנת הסביבה, לפי העניין.

(ד) נתן שר הביטחון היתר לפי חוק זה למפעל חומרי נפץ ביטחוני, יודיע על מתן היתר ותנאיו לשר הכלכלה והתעשייה, לשר הפנים, לשר לביטחון הפנים ולשר להגנת הסביבה.

16. הצגת היתר

(א) המייצר חומר-נפץ, או המחסין אותו, או המחזיק אותו בכל דרך אחרת, פרט להעברה בהיתר לפי חוק זה, יציג את היתר בכל עת במקום שבו הוא מייצר או מחסין או מחזיק אותו חומר כאמור.

(ב) המעביר חומר כאמור ישא את היתר כל זמן ההעברה.

17. סמכויות המשטרה

(תיקונים: התשמ"א, התשפ"ב)

(א) בעל היתר לפי חוק זה חייב להראותו לכל שוטר הדורש זאת ממנו.

(ב) היה קצין משטרה בדרגת מפקח-משנה ומעלה הממלא תפקיד קצין חבלה משטרתי סבור כי ייצורו של חומר נפץ או תהליך עבודה אחר, או שימוש, החסנה או הובלה של חומר נפץ נעשים בניגוד להוראה מהוראותיו של חוק זה או לתנאי או לסייג שבהיתר שניתן על-פיו, או שיש בהם סכנה לחיי אדם או לרכוש, רשאי הקצין, באישור מפקח, להורות על החרמתו או השמדתו של חומר הנפץ או על החסנתו במקום אחר או על כל פעולה אחרת הנראית לו נחוצה להרחקת הסכנה; היה הקצין סבור כי הסכנה תכופה, רשאי הוא להורות כאמור אף ללא אישור מפקח ולהורות על ביצוע מיידי.

(ג) הוראה כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי הקצין שנתן אותה לבצעה בעצמו ורשאי הוא להטיל את ביצועה על שוטר, על המחזיק בחומר הנפץ, על האדם המטפל בו מטעם המחזיק, או על כל אדם אחר, ובלבד שיש להם לדעתו הכישורים המתאימים לבצע את ההוראה; ביצוע ההוראה יהיה באופן שלא יסכן חיי אדם או רכוש.

(ד) הוראה את עצמו נפגע מהוראה של קצין משטרה לפי סעיף זה רשאי לעתור עליה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שניתנה לו ההוראה.

(ה) (בוטל).

18. סמכויות עובדי הדואר והרכבת

היה לעובד-הדואר או לעובד-הרכבת יסוד להניח, כי חבילה או מטען אחר, שנשלחו או שהובלו בדואר או ברכבת או שנמסרו למשלוח או להובלה כאמור, מכילים חומר-נפץ, רשאי הוא לפתוח אותה בנוכחות קצין-משטרה שדרגתו אינו פחותה מדרגת מפקח שני; הכילו החבילה או המטען חומר-נפץ, ובעלם אינו ידוע, יחולטו החבילה או המטען לאוצר המדינה.

פרק חמישי 1: הטלת עיצום כספי על מפעל חומרי נפץ ביטחוני

18א. עיצום כספי

(תיקון התשפ"ב)

הפר מפעל חומרי נפץ ביטחוני הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי מפקח בכיר להטיל עליו עיצום כספי לפי

הוראות פרק זה בסכום של מיליון שקלים חדשים:

- (1) ייצר, החזיק, אחסן, מכר, קנה, ייבא או ייצא חומר נפץ, בלא היתר, בניגוד להוראות סעיפים 2, 3, 5, 6, 8 או 9;
- (2) העביר חומר נפץ ממקום למקום בלא היתר או באמצעות אדם שאין בידו היתר, בניגוד להוראות סעיף 10;
- (3) הפר צו-הפסק או צו בטיחות שניתן לו לפי סעיף 12(א) או (2);
- (4) הפר צו שיפור שניתן לו לפי סעיף 12א.

18ב. הודעה על כוונת חיוב

(תיקון התשפ"ב)

- (א) היה למפקח בכיר יסוד סביר להניח כי מפעל חומרי נפץ ביטחוני הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 18א (בפרק זה - המפר), ובכוונתו להטיל על המפר עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור לו הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה - הודעה על כוונת חיוב).
- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המפקח הבכיר, בין השאר, את אלה:
 - (1) פירוט המעשה או המחדל (בפרק זה - המעשה) המהווה את ההפרה, ומועד ביצוע ההפרה;
 - (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
 - (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המפקח הבכיר לפי הוראות סעיף 18ג, וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 18ד(ד);
 - (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 18ה ושיעור התוספת.

18ג. זכות טיעון

(תיקון התשפ"ב)

מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 18ב, רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המפקח הבכיר, לענין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולענין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המפקח הבכיר להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

18ד. החלטת המפקח הבכיר ודרישת תשלום

- (א) המפקח הבכיר יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 18ג, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 18ו.
- (ב) החליט המפקח הבכיר לפי הוראות סעיף קטן (א) -
 - (1) להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה - דרישת תשלום), ובה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;
 - (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי - ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המפקח הבכיר את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 18ג, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

18ה. הפרה חוזרת והפרה נמשכת

(תיקון התשפ"ב)

(א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" - הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 18א, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

18. סכומים מופחתים

(תיקון התשפ"ב)

(א) מפקח בכיר אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
(ב) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.

18. סכום מעודכן של העיצום הכספי

(תיקון התשפ"ב)

(א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המפקח הבכיר, כאמור בסעיף 18ד(ד) - ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לפי סעיף 18ג או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המפקח הבכיר או בידי בית המשפט - יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.
(ב) סכום העיצום הכספי הקבוע בפרק זה יתעדכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
(ג) המפקח הבכיר יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

18. המועד לתשלום העיצום הכספי

(תיקון התשפ"ב)

על המפר לשלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 18ד.

18. הפרשי הצמדה וריבית

(תיקון התשפ"ב)

לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, עד לתשלומו.

18. פריסת תשלום העיצום הכספי

(תיקון התשפ"ב)

(א) המפקח הבכיר רשאי, לבקשת המפר, להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי בהתחשב בסכום העיצום הכספי שהוטל על המפר ובנסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות פריסה כאמור, ובלבד שמספר התשלומים לא יעלה על 12 תשלומים חודשיים.

(ב) לא שילם המפר תשלום במועדו, יראו את החלטת המפקח הבכיר על פריסת התשלום כאמור בסעיף קטן (א) כבטלה, יתרת החוב תעמוד לפירעון מיידי ויחולו הוראות סעיף 18ט.

18יא. גבייה

(תיקון התשפ"ב)

עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

18יב. עיצום כספי בשל הפרה של הוראות לפי חוק זה ולפי חוק אחר

(תיקון התשפ"ב)

על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 18א או הוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

18יג. עתירה

(תיקון התשפ"ב)

(א) על החלטה סופית של המפקח הבכיר לפי פרק זה ניתן להגיש עתירה לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת עתירה לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המפקח הבכיר או שבת המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, והורה בית המשפט על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

18יד. פרסום

(תיקון התשפ"ב)

(א) הטיל מפקח בכיר עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד הביטחון את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) אם הופחת העיצום הכספי - הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על המפר, הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר.

(ב) הוגשה עתירה לפי סעיף 18יג על החלטת המפקח הבכיר להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, יפרסם המפקח הבכיר, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המפקח הבכיר פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף

(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל יהיה לתקופה של ארבע שנים.

(ה) שר הביטחון רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

18טו. שמירת אחריות פלילית

(תיקון התשפ"ב)

(א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 18א, המהווה עבירה.

(ב) מסר מפקח בכיר למפר הודעה על כוונת חיוב, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו מפקח בכיר הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה.

פרק ששי: הוראות שונות

19. עונשין

(תיקונים: התשל"ו, התשפ"ב)

(א) מי שעשה ללא-היתר לפי חוק זה דבר שעשייתו טעונה היתר כזה, או שהפר תנאי או סייג שבהיתר, או עבר על הוראות סעיף 5, דינו - מאסר שתי שנים או קנס חמישה-עשר אלף לירות או שני העונשים כאחד, וחומר-הנפץ שבו נעברה העבירה יחולט לאוצר המדינה.

(ב) מי שעשה אחת מאלה:

(1) הפריע למי שמוסמך לפעול לפי חוק זה בביצוע סמכויותיו או מנע זאת ממנו;

(2) עבר על הוראות סעיף 11(ג);

(א2) הפר צו-הפסק או צו בטיחות שניתן לו לפי סעיף 12(א)(1) או (2);

(ב2) הפר צו שיפור שניתן לו לפי סעיף 12א;

(3) מסר הודעה או מסמך לצורך חוק זה בידיעה שהם כוזבים בפרט חשוב, או שהיה לו יסוד להניח שהם כוזבים בפרט חשוב;

(4) הפריע לכל אדם, או מנע ממנו, להתייצב לביקורת הנערכת לפי חוק זה או להיחקר בביקורת כזו;

(5) עבר על הוראות סעיף 16,

דינו - מאסר שנה או קנס חמשת אלפים לירות או שני העונשים כאחד.

(ג) מי שגרם בזדון או מתוך רשלנות, להתפוצצות המסכנת חיי-אדם או רכוש, דינו - מאסר חמש שנים או קנס שלושם וחמישה אלף לירות או שני העונשים כאחד.

20. אחריות נושא משרה בתאגיד

(תיקון התשפ"ב)

(א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 1 בידי התאגיד או בידי עובד 9 מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 1 בידי תאגיד או בידי עובד 9 מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

20א. הוועדה המייעצת

(תיקון התשפ"ב)

(א) שר הביטחון ימנה ועדה מייעצת לעניין פיקוח על בטיחות חומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, ואלה חברה:

(1) נציג ציבור שהוא בעל תואר אקדמי שני לפחות בתחום הנוגע לעניין, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני נציגי ציבור בעלי רקע וניסיון בתחום חומרי הנפץ והבטיחות בעבודה בחומרי נפץ;

(3) נציג ציבור בעל רקע וניסיון בתחום האסדרה;

(4) נציג ציבור בעל רקע וניסיון בתחום הבטיחות בתעשייה.

(ב) לא ימונה אדם כחבר הוועדה המייעצת אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך; לעניין זה, "התאמה ביטחונית" - כמשמעותה בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.

(ג) הוועדה המייעצת תייעץ לשר הביטחון בכל הנוגע למדיניות הבטיחות בחומרי נפץ, להתקנת תקנות לפי סעיף 24(ד), להפעלת סמכויותיו לפי חוק זה ולמדיניות הפיקוח והאכיפה המינהלית, לגבי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים.

(ד) הוועדה המייעצת תבחן את נוהלי הפיקוח והאכיפה, את אמצעי הפיקוח והאכיפה שנקטו ואת ההיתרים שניתנו לפי חוק זה; מפקח בכיר יעביר לוועדה המייעצת מידע על פעולות הפיקוח והאכיפה שנקטו, לרבות צווים ועיצומים כספיים, ועל ממצאים שעלו בפעולות הפיקוח והאכיפה, וממונה בטיחות חומרי נפץ יעביר לה מידע על אירועי בטיחות חומרי נפץ שאירעו במפעל.

(ה) הוועדה המייעצת תגיש לשר הביטחון, עד ה-31 במרס בכל שנה, דוח לעניין הפיקוח על בטיחות הפעילות בחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים בשנה שקדמה להגשת הדוח, ובכלל זה על הפרות של הוראות לפי חוק זה או ליקויי בטיחות שנמצאו ומעקב אחר תיקונם, וכן על אמצעי האכיפה שנקטו בשלהם; הדוח יכול שילול המלצות לשיפור הבטיחות של פעילות בחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים ולשיפור פעולות הפיקוח והאכיפה במפעלים כאמור.

20ב. ניגוד עניינים

(תיקון התשפ"ב)

(א) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת מי שבשנתיים שקדמו למינוי, ולעניין יושב ראש הוועדה - מי שבחמש השנים שקדמו למינוי, היה עובד משרד הביטחון או עובד מפעל חומרי נפץ ביטחוני או יועץ חיצוני של מי מהם.

(ב) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים, אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו בוועדה.

(ג) חבר הוועדה המייעצת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ד) נודע לחבר הוועדה המייעצת שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה ולא יטפל בנושא כאמור באותו סעיף קטן; היה חבר הוועדה כאמור היושב ראש, יודיע על כך לשר.

(ה) בסעיף זה -

"בעל עניין" - כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"טיפול" - לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים" , של חבר הוועדה המייעצת - ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כחבר הוועדה ובין עניין אישי או תפקיד

אחר, שלו או של קרובו או של תאגיד שהוא או קרובו בעלי עניין בו;
"עניין אישי", של חבר הוועדה המייעצת - לרבות עניין אישי של קרובו, עניין של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בו, או עניין של גוף שהוא או קרובו הם מנהלים או עובדים אחראים בו;
"קרוב", של חבר הוועדה המייעצת - בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות חורגים או כל אדם הסמוך על שולחנו.

20. סדרי עבודה ומניין חוקי

(תיקון התשפ"ב)

- (א) הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.
(ב) מניין חוקי לקיום ישיבות הוועדה המייעצת הוא היושב ראש וכן שני נציגי ציבור, אחד מהם נציג כאמור בסעיף 20א(א) (2), ואחד - כאמור בסעיף 20א(א)(3) או (4).

20ד. דיווח לכנסת

(תיקון התשפ"ב)

- (א) שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת עד ה-30 ביוני בכל שנה, לגבי השנה שקדמה לה, על כל אלה:
(1) פעולות הפיקוח שבוצעו לפי פרק חמישי במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;
(2) אירועי בטיחות הנוגעים לחומרי נפץ שאירעו במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים;
(3) אמצעי אכיפה שננקטו כלפי מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, ובכלל זה עיצומים כספיים שהוטלו לפי פרק חמישי 1.
(ב) לדיווח שר הביטחון לפי סעיף קטן (א) יצורף דוח הוועדה המייעצת שהוגש לו לפי סעיף 20א.

21. שמירת תוקף

האמור בחוק זה אינו בא לפגוע בכל סמכות שניתנה בחוק אחר ולא לגרוע מכל הוראה שבחוק אחר.

22. אי-תחולת החוק

(תיקונים: התשל"ב, התשל"ו, התשע"ח, התש"ף, התשפ"א, התשפ"ב)

- (א) הוראות חוק זה לא יחולו על -
(1) גוף ביטחוני, אולם -
(א) גוף ביטחוני יקבע בפקודות או בנהלים, לפי העניין, הוראות לעניין בטיחות הפעילות בחומרי נפץ; פקודות ונהלים כאמור ייקבעו בהתאם לצרכים המבצעיים של הגוף וככל האפשר בהתאם לתקנות שנקבעו לפי סעיף 24(ד);
(ב) לא יקנה גוף ביטחוני חומר נפץ אלא ממי שבידו היתר מכירה ולא ימכור גוף ביטחוני חומר נפץ אלא למי שבידו היתר קנייה;
(ג) גוף ביטחוני ימנה אחראי בטיחות חומרי נפץ;
(2) כלי-יריה כמשמעותו בחוק כלי-היריה, התש"ט-1949;
(3) החזקה לשם מכירה של זיקוקין-די-נור בתנאים ובכמות שייקבעו בתקנות.
(א1) בסעיף זה, "גוף ביטחוני" - כל אחד מאלה:
(1) צבא הגנה לישראל;

(2) משטרת ישראל;

(3) שירות בתי הסוהר;

(4) יחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

(5) יחידות ויחידות סמך של משרד הביטחון, למעט מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים.

(ב) - (ג) (בוטלו).

23. העברת סמכויות

שר רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, פרט לסמכות להתקין תקנות והסמכות למנות מפקח. הודעה על העברת סמכויות כאמור תפורסם ברשומות.

24.

ביצוע ותקנות

5

(תיקון התשפ"ב)

(א) הממשלה רשאית להעניק לכל אחד מחבריה סמכות בביצוע חוק זה, לרבות התקנת תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו כאמור.

(ב) הענקת סמכויות לפי סעיף-קטן (א) יכולה להיות כללית או מסוייגת.

(ג) הודעה על הענקת סמכויות לפי סעיף-קטן (א) תפורסם ברשומות.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), הסמכות בביצוע חוק זה בכל הנוגע לחומרי נפץ במפעלי חומרי נפץ ביטחוניים, תהיה נתונה לשר הביטחון והוא יקבע בתקנות, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, שר הפנים, השר לביטחון הפנים, השר להגנת הסביבה והוועדה המייעצת, הוראות לעניין בטיחות שיחולו על מפעלים כאמור, ובכלל זה הוראות לעניין ייצור, בחינה, ניסוי, החזקה, החסנה וייבוא של חומרי נפץ, שימוש בהם והעברתם ממקום למקום, ולעניין דיווח על אירועי בטיחות ועל נקיטת אמצעי בטיחות הנוגעים לחומרי נפץ.

25. ביטול

(א) בטלים -

(1) פקודת חמרי-פיצוץ, 1937;

(2) צו בדבר קניית חמרי-פיצוץ, השימוש בהם והובלתם, התש"ט-1949;

(3) תקנה 138 לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945.

(ב) על אף האמור בסעיף-קטן (א), כל היתר שניתן לפי אחד החוקים המפורטים בסעיף-הקטן האמור יראו אותו מיום תחילת תקפו של חוק זה, כאילו ניתן לפי חוק זה.

26. תחילת תוקף

תקפו של חוק זה הוא מיום כ"ז באדר ב' התשי"ד (1 באפריל 1954).

[1]. ס"ח 144, התשי"ד, עמ' 64.

תיקונים: ס"ח 352, התשכ"ב, עמ' 6;

ס"ח 788, התשל"ו (25.12.1975), עמ' 29;

ס"ח 1012, התשמ"א (12.3.1981), עמ' 140;

ס"ח 2736, התשע"ח (24.7.2018), עמ' 832. הצ"ח - ממשלה 1234, התשע"ח, עמ' 1098;

ס"ח 2807, התש"ף (17.6.2020), עמ' 104. הצ"ח - ממשלה 1314, התש"ף, עמ' 200;

ס"ח 2909, התשפ"א (30.6.2021), עמ' 352. הצ"ח - ממשלה 1408, התשפ"א, עמ' 462;

ס"ח 2950, התשפ"ב (6.1.2022), עמ' 680. הצ"ח - ממשלה 1473, התשפ"ב, עמ' 250. ראו הוראות לענין

תקנות ראשונות והוראות מעבר בסעיף 21 לתיקון.

[2]. ראו י"פ 357, התשי"ד, עמ' 1308.

[3]. ראו הודעה בדבר מפעלי חומרי נפץ ביטחוניים שפרסם שר הביטחון בי"פ 10158, התשפ"ב, עמ' 3064.

[4]. ראה העברת סמכויות בי"פ 341, התשי"ד, עמ' 829 לשר העבודה (בהסכמת שר הבטחון) (ביצוע סעיפים 2, 3 ו-4

והתקנת תקנות), לשר העבודה (ביצוע סעיפים 5, 6, 7, 8, 10, 11 ו-12 והתקנת תקנות וכן מינוי מפקח לפי סעיף 1), שר

המסחר והתעשייה (ביצוע סעיף 9 והתקנת תקנות) ושר העבודה (התקנת תקנות לפי סעיף 22(3)). ראו בנוסף העברת

סמכויות (למעט הסמכות לפי סעיף 9) לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

[5]. ראה העברת סמכויות לשר העבודה ולשר המסחר והתעשייה בי"פ 341, התשי"ד, עמ' 829.

//